

Ghidul solicitantului

**Sesiunea de finanțare TMI – I/2023
pentru proiecte care au ca scop protejarea și promovarea monumentelor
istorice**

subprogramul Proiectare
(elaborarea documentațiilor tehnice pentru intervenții
asupra monumentelor istorice)

Prevederi generale

Finanțarea elaborării documentațiilor tehnico-economice pentru restaurarea monumentelor istorice răspunde direct primului dintre cele trei obiective prioritare stabilite de INP pentru anul 2023, respectiv scoaterea din pericol a monumentelor istorice periclitate. De asemenea, prin structura și cerințele apelului, acesta răspunde și obiectivului al doilea, angajarea comunităților patrimoniale și a comunităților locale în protejarea monumentelor istorice. Urmărim astfel să stimulăm intervențiile dedicate celor mai vulnerabile dintre monumentele istorice din România.

Decizia de a acorda finanțări pentru elaborarea documentațiilor tehnico-economice are în vedere stimularea pregătirii de proiecte viabile care să fie implementate prin viitorul cadru financiar european sau prin mecanismele naționale de finanțare publică.

Proiectare – include toate activitățile necesare elaborării proiectelor de restaurare și punere în valoare a monumentelor istorice, de la studiile și cercetările de fundamentare a intervenției, la documentarea extinsă a clădirii sau clădirilor și a amenajărilor exterioare și până la proiectul de intervenție.

Documentații tehnico-economice – se va putea solicita finanțare nerambursabilă pentru elaborarea documentațiilor tehnico-economice pentru:

- proiecte de anvergură și complexitate redusă, elaborate pentru toate fazele de proiectare (DALI, DTAC, PT și DE);
- proiecte complexe, elaborate la faza DALI, inclusiv studii și cercetări;
- proiecte pentru care există DALI avizat și se elaborează fazele de proiectare DTAC, PT și DE;
- proiecte fază unică (PFU) pentru componente artistice.

Principii de intervenție – lucrările propuse vor trebui să respecte principiile actuale ale protejării patrimoniului cultural imobil, dintre care cel puțin următoarele:

- fundamentarea intervențiilor pe cunoașterea detaliată a monumentului istoric;
- minima intervenție, exprimată și prin sintagma „maximul necesar, minimul posibil” (as much as necessary, as little as possible), desemnând lucrările necesare și suficiente;
- respectul pentru materialul istoric (original sau adăugat în etapele istorice de transformare care sunt considerate valoroase, ca urmare a analizei monumentului istoric);

- compatibilitatea materialelor și tehnicilor noi, utilizate pentru intervenție, cu cele istorice;
- reversibilitatea (în sens direct, dar și în sensul menținerii posibilității unor intervenții ulterioare);
- diferențierea dintre materialul nou adăugat și cel istoric, urmărită fără a compromite posibilitatea de a percepe unitar clădirea sau elementele arhitecturale asupra cărora se intervine;
- durabilitatea intervenției, în raport cu orizontul de timp stabilit prin proiect, în condițiile asigurării lucrărilor de întreținere, conform prevederilor din documentația tehnică referitoare la acest aspect.

Cererile de finanțare trebuie să includă aderarea la aceste principii și să indice metodologia de abordare a proiectelor astfel încât acestea să se conformeze principiilor și exigențelor stabilite prin prezentul ghid.

Excluderi – sunt excluse intervențiile de consolidare cu beton armat și cu mortare pe bază de ciment, acolo unde nu se poate dovedi compatibilitatea cu materialele și tehnicile originare și unde există soluții alternative, mai puțin invazive și mai ușor reversibile. De asemenea, este exclusă eliminarea integrală a elementelor structurale (ziduri, bolți, șarpantă etc.) și arhitecturale (finisaje, tâmplării, decorații etc.) istorice valoroase, chiar dacă sunt deteriorate. Intervențiile vor viza restabilirea integrității structurale, morfologice și funcționale prin intervenții minimale de înlocuire și completare, la care se vor adăuga modificările minime și adăugirile necesare pentru utilizarea actuală eficientă a clădirilor respective.

Teme transversale – proiectele vor aborda de asemenea următoarele teme:

- utilizarea resurselor și capacităților locale – incluzând cunoștințele și practicile tradiționale, care permit o bună adaptare atât la specificul arhitecturii istorice, cât și la condițiile de amplasament și climat; aceste măsuri contribuie la combaterea schimbărilor climatice și adaptarea la efectele deja resimțite ale acestora, dar sunt de asemenea importante pentru a asigura relevanța socială și culturală a proiectelor în raport cu comunitățile locale;
- utilizarea judicioasă a resurselor și diminuarea deșeurilor generate de intervenție – presupune, în cazul eliminării unor elemente lipsite de valoare sau parazitare, demantelarea, demontarea, în locul demolării, astfel încât toate materialele redundante să poată fi repute în circuitul economic, prin comercializare sau donare, în spiritul economiei circulare și pentru a se reduce generarea de deșeuri; include și

problema tratării deșeurilor periculoase (ex. azbest, în plăci sau solzi de azbociment);

- accesibilizarea patrimoniului cultural, prin măsuri adecvate în raport cu valorile clădirilor și/sau amenajărilor asupra cărora se intervine; accesibilizarea privește infrastructura fizică și informațională și se adresează limitărilor sau dizabilităților fizice și intelectuale.

Aceste teme sunt esențiale pentru orice demers responsabil, dar în același timp sunt utile în vederea pregătirii de solicitări de finanțare prin fonduri europene, asigurând racordarea proiectului la prioritățile Uniunii Europene pentru perioada 2021-2027.

Referințe internaționale - se vor urmări prevederile cuprinse în *Strategia patrimoniului cultural european pentru secolul XXI* a Consiliului Europei (a se vedea documentul [Strategia 21](#)) și principiile de calitate definite în cadrul Anului european al patrimoniului cultural 2018, acțiunea tematică nr. 6 – Prețuirea patrimoniului, sub egida Comisiei Europene (a se vedea documentul [European Quality Principles for EU-funded interventions with potential impact upon cultural heritage](#)). De asemenea, se vor urma direcțiile formulate de ICOMOS la a 20-a Adunare Generală, în Rezoluția 20GA/15 - *Cultural Heritage and the Climate Emergency*, adoptată în 5 decembrie 2020 (a se vedea documentul prin care este declarată [Urgența Climatică și Ecologică](#)).

Atestare – documentațiile pot fi elaborate doar de personal de specialitate atestat de Ministerul Culturii. În consecință, vor fi admise pentru evaluare doar cereri de finanțare care prezintă echipe de proiectare conforme cu această prevedere legală. Aici sunt incluse și elaborarea Notei conceptuale și a Temei de proiectare, care se întocmesc în prima etapă de elaborare a documentațiilor tehnico-economice și sunt piese obligatorii în cererea de finanțare.

Condiții de eligibilitate – propunerile propuse vor fi considerate eligibile doar dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- privesc monumente istorice încadrate în grupa A – de valoare națională și universală (MI-A) sau în grupa B – reprezentative pentru patrimoniul cultural local (MI-B). Noțiunea de monument istoric poate desemna (conf. L. 422/2001, art. 1 și 3) monumente individuale, ansambluri și situri. **În cazul monumentelor istorice din grupa I – arheologie, lucrările pentru care se solicită finanțare trebuie să aibă ca obiect monumentul istoric; construcțiile aflate pe suprafața sitului, dar care nu fac parte din el, nu sunt eligibile.**
- se încadrează în definițiile și categoriile indicate în prezentul ghid;

-
- respectă principiile enunțate în prezentul ghid;
 - răspund cerințelor și exigențelor privind temele transversale formulate în prezentul ghid;
 - sunt confirmate de autoritatea competentă în domeniul protejării patrimoniului cultural prin emiterea avizului la faza DALI, pentru cererile care vizează finanțarea fazelor DTAC, PT și DE (existența avizului MC nu asigură eligibilitatea, dacă celelalte condiții enunțate nu sunt îndeplinite).

1. Condiții de participare la selecția de proiecte

La selecția de finanțare pot participa, potrivit Normelor metodologice privind cuantumul timbrului monumentelor istorice și modalitățile de percepere, încasare, virare, utilizare și evidențiere a sumelor rezultate din aplicarea acestuia, aprobate prin HG nr. 1502 / 2007, astfel cum au fost modificate și completate prin HG nr. 691 / 2019, Anexa nr. 5, art. 6, **persoane fizice și persoane juridice de drept public sau privat, care au calitatea de proprietar, titular al unui drept de suprafață, de concesiune sau de folosință pentru o durată mai mare de 25 de ani sau titular al dreptului de administrare a unui monument istoric.**

Întocmirea documentațiilor tehnico-economice precizate se va face doar cu personal de specialitate, atestat de Ministerul Culturii în domeniul protejării monumentelor istorice (conf. L. 422/2001, art. 24 alin. 4).

1.1. În vederea depunerii dosarului de participare pentru selecția de proiecte sunt necesare următoarele documente:

- a) cererea de finanțare, conform modelului din Anexa nr. 1, se va completa pe platforma dedicată programului de finanțare, *tmi.patrimoniul.ro*; odată cu cererea de finanțare, este necesară obținerea acordului dumneavoastră de prelucrare a datelor cu caracter personal, sens în care se impune a se completa și modelul de declarație prevăzut în Anexa nr. 1A;
- b) bugetul proiectului, conform modelului din Anexa nr. 2, exprimat în LEI, fără zecimale, se va completa pe platforma dedicată programului de finanțare, *tmi.patrimoniul.ro*. Bugetul va fi însoțit de justificarea fiecărei cheltuieli prin prezentarea ofertelor care au stat la baza elaborării acestuia;
- c) declarația pe propria răspundere a solicitantului, conform modelului publicat, se va completa pe platforma dedicată programului de finanțare, *tmi.patrimoniul.ro*;
- d) extras de carte funciară din care să rezulte că solicitantul este titularul dreptului real asupra imobilului, precum și lipsa oricăror sarcini, ipotecă sau privilegii;
- e) relevee, planuri de amplasament și documente de arhivă sau documentații anterioare, dacă există și se află în posesia beneficiarului;
- f) documentar fotografic – fotografii recente și relevante ale monumentului, cu evidențierea zonelor degradate, inclusiv a picturii sau elementelor decorative; prin

documentar fotografic se înțelege un set de fotografii, în format .pdf, cu adăugare de comentarii privind explicații ale părților degradate;

- g) nota conceptuală, elaborată de un specialist/expert atestat în domeniul protejării monumentelor istorice), aprobată de către beneficiar (conf. HG 907/2016, Anexa nr. 1);
- h) tema de proiectare, elaborată de un specialist/expert atestat în domeniul protejării monumentelor istorice, aprobată de către beneficiar (conf. HG 907/2016, Anexa nr. 2);
- i) documentația în fază DALI avizată MC, în cazul solicitanților care aplică pentru fazele DTAC, PT, DE.;
- j) acord de parteneriat, dacă proiectele se implementează în parteneriat cu alte persoane fizice sau juridice. În cazul existenței unor parteneri de proiect, se va menționa clar rolul acestora în desfășurarea activităților din cadrul proiectului și tipul de activități din proiect pe care și le asumă în calitate de partener.
- k) CV-urile membrilor echipei de proiect propuse¹;
- l) certificat de atestare fiscală eliberat de ANAF și certificat de atestare fiscală eliberat de administrația publică locală, în termen de valabilitate, din care să rezulte că nu figurează în evidențe cu datorii, atât pentru persoane fizice, cât și pentru persoane juridice; în cazul imobilelor cu mai mulți proprietari (neconstituiți în asociație de proprietari), condițiile vor fi îndeplinite cumulativ de către toți proprietarii; în cazul asociației de proprietari constituită conform Legii nr. 196/2018, în calitate de persoană juridică ce dobândește drepturi și își asumă obligații față de terți în ceea ce privește administrarea condominiului, asociația va depune în nume propriu certificatele de atestare fiscală eliberate de ANAF și, respectiv, de administrația publică locală;
- m) acte de constituire (act constitutiv, statut, certificat de înscriere în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor, hotărârea judecătorească de înființare, hotărârea judecătorească de validare a mandatului primarului, hotărârea Consiliului Județean privind alegerea președintelui, decizia de numire în funcție a reprezentantului legal, procură specială etc.) actualizate, însoțite de copie conform cu originalul a Codului Unic de Înregistrare (CUI), Cod de Identificare Fiscală (CIF) sau Carte de identitate, după caz;
- n) dovada privind bonitatea persoanei fizice/juridice, emisă de banca/trezoreria la care are deschis contul, din care să reiasă că solicitantul dispune de diferența de

¹ Întocmirea documentațiilor tehnico-economice precizate se va face doar cu personal de specialitate, atestat de Ministerul Culturii în domeniul protejării monumentelor istorice (conf. L. 422/2001, art. 24 alin. 4).

fonduri necesară lucrărilor față de sumele alocate, conform prevederilor prezentei proceduri.

Solicitantul trebuie să facă dovada că dispune de fondurile necesare acoperirii contribuției proprii de minimum 10% din finanțarea solicitată. Pentru aceasta se va prezenta extrasul de cont bancar/trezorerie, cod IBAN precizat în cererea de finanțare și care să nu fie mai vechi de 30 de zile; în cazul instituțiilor publice, dovada bonității o constituie prezentarea Hotărârii Consiliului Local/Județean prin care se asigură fondurile necesare contribuției de minim 10% din valoarea proiectului, extras cont pentru conturile de venituri, buget venituri/cheltuieli.

NOTĂ:

Documentele de la punctele a), b) și c) se vor completa inițial pe platforma dedicată programului de finanțare, apoi se vor genera în format .pdf, se vor semna olograf sau prin semnătură electronică calificată și se vor încărca în această formă pe platformă.

- 1.2. Dosarul de participare la selecția de proiecte se va depune în format digital, pe platforma online a Institutului Național al Patrimoniului. Completarea solicitărilor de finanțare pe platformă se va face la adresa web **tmi.patrimoniu.ro**, începând cu data de **24 octombrie 2023**. Documentele pot fi încărcate până la data și ora limită indicate în anunțul public și în calendarul apelului. Toate documentele solicitate se vor depune în format electronic, reprezentând copii scanate la rezoluție mare și salvate în format .pdf ale documentelor originale;
- 1.3. În cazul în care documentațiile transmise autorităților și instituțiilor competente cu emiterea de avize, acorduri, aprobări și autorizații s-a efectuat prin utilizarea semnăturii electronice pe documentele și documentațiile elaborate și prezentate în format electronic (piese scrise și desenate), acestea trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute de art. 3 din Ordonanța de Urgență nr. 140/2020.

*Conf. OUG nr. 140/2020, specialiștii și experții atestați de Ministerul Culturii pot semna documentațiile prevăzute de lege, părți scrise și părți desenate, fie cu semnătură olografă și aplicarea ștampilei individuale specifice pe exemplarele fizice ale documentațiilor de specialitate, fie numai cu semnătura electronică calificată, care ține loc atât de semnătură, cât și de ștampilă profesională, pe exemplarele elaborate și prezentate în format electronic. Certificatele calificate de semnătură

electronică vor conține mențiunile prevăzute în Ordinul nr. 4134/3875/2020 pentru aprobarea Normelor tehnice privind aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 140/2020 pentru stabilirea unor măsuri privind utilizarea înscrisurilor în formă electronică în domeniile construcții, arhitectură și urbanism.

2. Prevederi financiare generale aplicabile pe perioada implementării proiectelor

- 2.1. Sunt considerate **cheltuielile eligibile ale proiectului, cheltuielile cuprinse în buget, atât cele efectuate din finanțarea nerambursabilă obținută prin TMI, cât și cele realizate din cofinanțarea asigurată de beneficiar.**
- 2.2. Pentru ca o cheltuială să fie aprobată și decontată, trebuie ca ea să fie eligibilă și aferentă unei activități ce se derulează începând cu data semnării contractului de finanțare nerambursabilă. Documentul de referință pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor este Bugetul de cheltuieli, așa cum este prezentat în Anexa nr. 2 a prezentului *Ghid*.
- 2.3. Cheltuielile proiectului sunt considerate **eligibile** dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:
 - a) reflectă costuri necesare și rezonabile pentru realizarea proiectului, corelate strict la activitățile propuse;
 - b) sunt oportune și justificate;
 - c) angajarea cheltuielii (plata) este efectuată de către beneficiar între datele stabilite în contractul de finanțare nerambursabilă, adică pe perioada de implementare a proiectului, cu respectarea principiului neretroactivității;
 - d) sunt legate în mod direct de obiectul contractului de finanțare nerambursabilă;
 - e) sunt identificabile și verificabile;
 - f) sunt susținute de acte și documente justificative corespunzătoare, în copie conform cu originalul;
 - g) respectă principiile ce stau la baza contractelor de achiziții publice, respectiv principiul transparenței, proporționalității, asumării răspunderii, nediscriminării, tratamentului egal și recunoașterii reciproce;
 - h) îndeplinesc cerințele prezentului *Ghid*;
- 2.4. Tipuri de **cheltuieli considerate eligibile** în cadrul proiectului sunt următoarele:
 - a) onorarii (drept de autor și drepturi conexe, în temeiul Legii nr. 8/1996);

- b) prestări servicii (proiectare, studii și cercetări, consultanță, analize și verificare proiecte) pentru:
- proiecte de anvergură și complexitate redusă, elaborate pentru toate fazele de proiectare (DALI, DTAC, PT și DE);
 - proiecte complexe, elaborate la faza DALI, inclusiv studii și cercetări;
 - proiecte pentru care există DALI avizat și se elaborează fazele de proiectare DTAC, PT și DE;
 - proiecte fază unică (PFU) pentru componente artistice.
- c) închirieri de echipamente necesare pentru elaborarea anumitor studii: ex. schele mobile telescopice sau nacele, aparate pentru teste de rezistență a materialelor și zidăriei, scanere 3D, aparate de fotografiat cu infraroșu etc.;
- d) acțiuni de promovare, comunicare :
- comunicare on-line;
 - tipărituri și materiale promoționale;
 - evenimente, ateliere tematice.

2.5 Sunt considerate **neeligibile** următoarele categorii de cheltuieli:

- a) cheltuieli aferente unei activități a cărei executare a fost deja începută sau finalizată la data încheierii contractului de finanțare nerambursabilă;
- b) cheltuieli aferente unei activități care nu este inclusă în cererea de finanțare sau pentru care nu a fost încheiat un act adițional la contractul de finanțare nerambursabilă;
- c) achiziționarea de dotări de natura obiectelor de inventar sau a mijloacelor fixe;
- d) cheltuieli ocazionate de cazare, diurnă ori transport persoane fizice;
- e) cheltuieli cu salariile, inclusiv salarii pe timp parțial sau alte venituri care se supun Legii nr. 53/2003 – Codul Muncii, republicată;
- f) cheltuieli de chirie pentru sediul beneficiarului;
- g) cheltuieli de masă și protocol;
- h) cheltuieli cu întreținerea și reparația obiectelor de inventar și a mijloacelor fixe;
- i) achiziție de terenuri, clădiri etc.;
- j) consumabile (papetărie, toner, cartuș imprimantă, markere, altele decât cele de producție);
- k) alte cheltuieli care contravin legislației în vigoare privind finanțările din fondurile publice;

- l) plățile către organizațiile partenere pentru diferite servicii prestate de acestea în cadrul proiectului, servicii care reprezintă contribuția partenerului în respectivul proiect, conform declarației de parteneriat;
- m) depășiri ale bugetului de cheltuieli ale proiectului;
- n) comisioane bancare;
- o) acoperirea unor debite ale beneficiarului;
- p) orice cheltuială neprevăzută în bugetul proiectului sau angajată cu nerespectarea cerințelor cumulative reglementate la pct. 2.3.

Cheltuielile efectuate în cadrul proiectului devin parțial sau în întregime neeligibile în condițiile în care obiectivul proiectului nu este îndeplinit.

3. Completarea bugetului de cheltuieli al proiectului

Bugetul trebuie să reflecte stadiul finanțării proiectului la data depunerii cererii de finanțare. În structura bugetului se includ toate sursele, inclusiv contribuția proprie, sponsorizările, finanțările etc., pe categorii de activități.

Completarea bugetului pe platformă se va face în **LEI, cu sume fără zecimale.**

Cheltuielile aferente acțiunilor de promovare și publicitate vor fi decontate în limita a 1% din valoarea totală a finanțării.

- 3.1. Este necesară detalierea componenței cheltuielilor pentru fiecare linie bugetară – conform Anexei nr. 2 – și atașarea de documente relevante (devize sau oferte de preț solicitate de beneficiar de la potențiali furnizori) privitoare la estimarea acestor costuri. Este necesară corelarea costurilor cu conținutul proiectului. **Sumele globale nu se acceptă.** Orice linie bugetară care nu justifică componența cheltuielilor și nu are corespondență în planul de activități al proiectului nu se va lua în considerare.
- 3.2. La completarea bugetului de cheltuieli, solicitantul trebuie să verifice dacă:
 - a) unitatea de referință în care este întocmit bugetul este moneda națională (lei);
 - b) suma solicitată pentru finanțarea nerambursabilă se încadrează în valoarea maximă menționată în anunțul public;
 - c) bugetul se înscrie în limitele stabilite de prezentul Ghid pentru categoriile de cheltuieli;
 - d) bugetul cuprinde numai cheltuieli eligibile, în conformitate cu prevederile Legii nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate

pentru activități nonprofit de interes general, corelate cu prevederile prezentului Ghid;

- e) fiecărei activități din cadrul proiectului îi corespunde o categorie specifică de cheltuieli;
- f) contribuția solicitantului și, după caz, a partenerilor este evidențiată pe fiecare categorie de cheltuieli.

Pentru evitarea dublei finanțări, solicitanții sunt obligați să declare dacă, pentru același proiect, au asigurate alte finanțări nerambursabile din surse publice sau private. Nerespectarea acestei obligații atrage după sine respingerea proiectului și indiferent de momentul în care se constată încălcarea obligației, anularea contractului de finanțare nerambursabilă precum și recuperarea integrală a finanțării acordate. Aceasta nu prejudiciază dreptul autorității finanțatoare de a solicita plata de daune pentru prejudiciile astfel provocate.

4. Contractul de finanțare nerambursabilă

- 4.1. Institutul Național al Patrimoniului (INP) încheie un contract de finanțare nerambursabilă cu solicitanții ale căror dosare au fost selectate în vederea finanțării, cu respectarea prevederilor *Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, ale HG nr. 691/2019 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind cuantumul timbrului monumentelor istorice și modalitățile de percepere, încasare, virare, utilizare și evidențiere a sumelor rezultate din aplicarea acestuia, ale Procedurii privind acordarea de finanțări din fondurile obținute din aplicarea timbrului monumentelor istorice, prevăzute în Anexa nr. 5 la HG nr. 1502/2007 privind cuantumul timbrului monumentelor istorice și modalitățile de percepere, încasare, virare, utilizare și evidențiere a sumelor rezultate din aplicarea acestuia, cu modificările și completările ulterioare, respectiv ale Regulamentului de organizare și funcționare al Institutului Național al Patrimoniului, aprobat prin OMCIN nr. 2025/2018, modificat prin OMCIN nr. 3029/2019, coroborate cu prevederile Legii nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general.*

Solicitanții au obligația de a implementa proiectul așa cum acesta a fost prezentat în cererea de finanțare, parte integrantă din contractul de finanțare nerambursabilă. Orice modificare a proiectului se face exclusiv ulterior încheierii unui act adițional la contractul de finanțare nerambursabilă, cu acordul părților.

4.2. În cazul în care s-a aprobat o finanțare nerambursabilă în cuantum mai mic decât cel solicitat, solicitanții au obligația de a depune, **până la semnarea contractului, un nou buget rectificat, detaliat, în original, în limita sumei aprobate, fără a modifica însă structura acestuia**. Refacerea bugetului și implicit a contribuției proprii se va face proporțional, păstrându-se procentajul declarat inițial, de minimum 10%.

Nedepunerea bugetului în timpul și condițiile precizate atrage după sine retragerea finanțării. Bugetul aprobat prin contract are caracter obligatoriu.

4.3. În cazul în care Comisia de evaluare condiționează finanțarea de elaborarea unor studii sau documentații suplimentare față de cele prevăzute în documentele cererii de finanțare, solicitanții au obligația să introducă în planul de activități și în bugetul proiectului studiile și documentațiile respective, până la semnarea contractului, fără a afecta valoarea inițială a finanțării nerambursabile acordată de către INP.

4.4. **Sunt permise modificări sau compensări între liniile bugetare aprobate, doar cu aprobarea prealabilă a autorității finanțatoare.**

Dacă din motive obiective, pe perioada derulării proiectului, condițiile impun modificări *în structura și valoarea unei cheltuieli*, beneficiarul este obligat să informeze autoritatea finanțatoare în vederea obținerii acordului acesteia. Orice modificare a structurii bugetului, aprobată de către autoritatea finanțatoare, presupune din partea beneficiarului să prezinte noua formă a bugetului.

4.5. Modificarea bugetului și/sau a calendarului de desfășurare a activităților din proiect se poate face de maximum 2 ori pe parcursul derulării proiectului, cu condiția notificării prealabile a autorității finanțatoare și a obținerii acordului acesteia.

Poziția autorității finanțatoare se comunică în termen de 5 zile lucrătoare de la primirea notificării.

4.6. Contractul de finanțare nerambursabilă cuprinde:

- a) **Cererea de finanțare** (conform modelului prevăzut în Anexa nr. 1);
- b) **Bugetul de cheltuieli**, detaliat, pentru suma aprobată (conform modelului prevăzut în Anexa nr. 2);
- c) **Graficul de finanțare nerambursabilă**, pe activități (conform modelului prevăzut în Anexa nr. 3).

Graficul de finanțare nerambursabilă se completează în conformitate cu prevederile prezentului Ghid. Beneficiarii au obligația să transmită acest document în maximum 10 zile lucrătoare de la data publicării listei finale cu proiectele selectate. Nerespectarea termenului de 10 zile lucrătoare atrage după sine imposibilitatea

redactării contractului de finanțare nerambursabilă și retragerea finanțării.

Părțile au obligația de a semna contractul de finanțare nerambursabilă înainte de începerea demersurilor aferente primei etape a proiectului, conform datelor din cererea de finanțare. Perioada de semnare a contractelor de finanțare nerambursabilă este de **10 zile lucrătoare** de la data anunțului privind lista finală a proiectelor selectate spre finanțare.

INP își rezervă dreptul de a prelungi această perioadă.

Nerespectarea de către beneficiari a obligațiilor asumate prin contractele de acordare a finanțărilor nerambursabile atrage obligarea acestora la restituirea parțială sau integrală a sumelor primite, la care se adaugă dobânda legală calculată la sumele ce urmează a fi restituite, în conformitate cu prevederile contractuale, în condițiile legii.

5. Tranșe de finanțare nerambursabilă

Finanțarea se acordă în cel mult **3 tranșe**, în raport cu faza de execuție a proiectului și cu cheltuielile aferente. Cuantumul și eșalonarea tranșelor se fac în baza graficului de finanțare nerambursabilă, în funcție de etapele de realizare, prin raportare la costurile organizatorice și/sau durata și evoluția în timp a activităților cuprinse în solicitarea de finanțare.

Eliberarea tranșelor de finanțare este solicitată de beneficiar, fiind însoțită de emiterea/comunicarea unor facturi fiscale/solicitări de plată, urmărindu-se corelarea calendarului de activități cu graficul de finanțare nerambursabilă anexat la contract.

Prima tranșă de plată (până la 40% din suma contractată) se acordă sub formă de avans, după semnarea contractului de finanțare nerambursabilă, în baza unei facturi fiscale (sau a unei solicitări scrise) emise de beneficiarul finanțării către INP. Factura fiscală va fi întocmită în conformitate cu prevederile Codului Fiscal.

A doua tranșă (până la 40% din suma contractată, dacă este solicitată și prevăzută în Anexa 3 – grafic de finanțare nerambursabilă) se acordă după ce beneficiarul finanțării nerambursabile a prezentat INP decontul parțial (cuprinzând documentele justificative privind avansul primit la semnarea contractului: *e.g.* contracte de prestări servicii, după caz, însoțite de factură/facturi, procese-verbale, rapoarte etc., după caz, întocmite conform legislației în vigoare), însoțit de un raport intermediar privind stadiul implementării proiectului, din punct de vedere fizic, financiar, inclusiv al contribuției beneficiarului.

Ultima tranșă (până la valoarea totală a contractului de finanțare) **se acordă numai după ce beneficiarul finanțării nerambursabile a prezentat ultimul decont** (documentele justificative din care să rezulte plățile efectuate corespunzător cuantumului ultimei tranșe de finanțare nerambursabilă, plus diferența de până la valoarea totală a contractului, **inclusiv contribuția proprie a beneficiarului, dovada promovării proiectului și articolul ce prezintă proiectul și monumentul istoric**), **însoțit de avizul MC/DJC pentru fiecare fază de proiectare asumată prin contract, raportul final de activitate și raportul financiar**, conform Ghidului de decontare aprobat de INP.
